

Plekje voor het woonwagenras

Het woonwagenkamp in IJtervoort.
ARCHIEFFOTO JEROEN KUIJ

Leudal heeft - niet als enige gemeente - te weinig standplaatsen voor woonwagens.

Dat is rassendiscriminatie, oordeelt het College voor de Rechten van de Mens.

LEUDAL

Hij drukt zich in tamelijk kernachtige bewoordingen uit, woonwagenbewoner Beer van Susteren (52). Of eigenlijk is hij juist géén woonwagenbewoner: de gemeente Leudal heeft namelijk geen plekje voor hem, al vele jaren lang niet. „Burgemeester en Wethouders van Leudal zijn racisten”, zegt Van Susteren dus onomwonden. „Wilders wordt veroordeeld vanwege ‘minder Marokkanen’. Maar ‘minder woonwagenbewoners’, dat mag in Nederland wél gewoon.” Beer van Susteren zegt het niet zomaar: Het College voor de Rechten van de Mens heeft onlangs, na een klacht van Van Susteren, geoordeeld dat Leudal zich inderdaad schuldig maakt aan rassendiscriminatie ofwel verboden onderscheid op grond van ras vanwege het tekort aan standplaatsen voor woonwagens.

De redenering van het Utrechtse mensenrechtencollege: het woningaanbod voor woonwagenbewoners dient ‘zo gelijkwaardig mogelijk te zijn’ aan het aanbod voor mensen die wachten op een sociale huurwoning. Het aanbod voor woonwagens in Leudal is echter niet in balans met de behoefte, constateert het

DOOR SJORS VAN BEEK

ACHTERGROND WOONWAGENS

college. De wachttijd voor een standplaats is ‘aanzienlijk langer dan vier jaar’. In Leudal (36.000 inwoners) zijn 49 woonwagenstandplaatsen, verdeeld over 9 locaties. Begin 2016 stonden er 21 mensen op de wachtlijst, met Van Susteren op de achtste plaats. De gemeente wil het aantal standplaatsen niet uitbreiden, zo is in diverse officiële stukken vastgelegd.

Vastgoed

Daar komt bij dat Leudal de voorwaarde hanteert dat nieuwkomers zelf een woonwagen dienen mee te brengen: de gemeente wil zo veel mogelijk vastgoed afstoten. Banken verlenen echter nauwelijks tot geen hypotheek op woonwagens. „Moet ik bij een sociale huurwoning het huis soms ook zelf meebrengen?”, aldus Van Susteren. Al met al ondervindt hij nadeel van de afwijken-

de behandeling, vindt ook het klachtencollege.

Leudal voerde tijdens de procedure vergeefs nog aan dat het één standplaats per 735 inwoners heeft, tegen een landelijk gemiddelde van één per 2000. En verhuur van standplaatsen en woonwagens is eigenlijk helemaal geen taak van gemeenten maar van de woningcorporaties, aldus Leudal. Het College voor de Rechten van de Mens veegde het allemaal van tafel.

„De gemeente is gewoon fout bezig. Ze moeten stoppen met het uitsluitbeleid van woonwagens”, kijkt Van Susteren terug op zijn juridische overwinning. „Mijn hele leven heb ik in woonwagens gewoond, tot enkele jaren geleden. Mijn ouders woonden er ook, mijn grootouders ook. Wonen in een huis is voor ons geen doen.”

De Leudalse kwestie is geen privévendetta van één ontevreden inwoner, verzekert Paula Bloemers, voorzitter van de stichting Travelers United Nederland. „Onze stichting strijdt tegen het onrecht van het uitsluitbeleid dat 80 procent van de gemeenten voert”, aldus Bloemers die de Leudaller bijstond in zijn strijd. Het mensenrechtencollege heeft al meerdere gemeenten op de vingers getikt, onder meer Oss, Eindhoven, Son en Breugel en Deventer. „Je mag in Nederland niet

discrimineren, daar zijn allemaal Postbus-51-spotjes van. Maar tegelijkertijd doet de overheid alsof wij er niet bij horen. Wij zijn toch een multicultureel land?”

Of het niet merkwaardig is om woonwagenbewoners als apart ras te bestempelen? „Jawel”, zegt Bloemers, „van mij hoeft dat ook niet maar het komt uit Europa. En voor één keer is het gunstig voor ons.” Bloemers doelt op diverse Europese uitspraken en rapporten, onder meer van de Europese Commissie tegen Racisme en Intolerantie van de Raad voor Europa. Maar ook binnen Nederland hebben woonwagenbewoners inmiddels de bijzondere aandacht van democratische waakhonden. De Nationale Ombudsman is in september een on-

Beer van Susteren. FOTO LÉ GIESSEN

Moet ik bij een sociale huurwoning het huis soms ook zelf meebrengen?

Beer van Susteren

meer omdat het aantal plaatsen krimpt; en gemeenten zijn onduidelijk over hun eigen beleid, ze zwabberen.”

Dat laatste speelt ook in Leudal, betoogt plaatselijk D66-fractievoorzitter Rens Raemakers. „We hebben het hier intern al vaker aangekaart: uitsterfelijk mag niet. De gemeente heeft gewoon de plicht meer standplaatsen te realiseren. Maar amendementen van de raad daarover worden gewoon niet uitgevoerd.”

De gemeente Leudal zegt zich „niet in de uitspraak van het College voor de Rechten van de Mens te herkennen”. Woordvoerder Bart van Grinsven: „Ben W. buigen zich er over en gaan nog reageren. Overigens is in Leudal geen sprake van het afbouwen van het aantal standplaatsen.”

Wannabe-woonwagenbewoner Beer van Susteren zegt de gemeente tot eind januari de tijd te geven om het aantal standplaatsen uit te breiden. „En anders zet ik juridische stappen. Ik ben nu al tien jaar bezig, mijn vrouw wil dicht bij de kinderen wonen, ze gaat dood van eenzaamheid. Dit is onmenselijk.”

Reageren?
sjors.vanbeek@delimburger.nl